

Pengene. Jeg tror nu alligevel ikke, at denne Paastand i dette Tilfælde helt klarer Sagen. Det er med Henblik paa disse Talstørrelser, at der i dette Tabelværk er udtalt, at den ringe Indtægtsforøgelse for Landbruget i Femaaret 1903—08 er noget paafaldende, navnlig naar det erindres, at der har været Opgangsaar for Landbruget, og at navnlig 1908 var et godt Aar. Paastanden, at Landbruget ved samme Skatteevne skulde slippe billigere fra Skatten end Byerne og de andre Erhverv, er bleven mødt med skarp Protest fra Landbrugets Side. Man har følt sig forarget over denne Paastand, betragtet det som en utilbørlig Insinuation overfor Landbruget. Er der imidlertid nogen Anledning for Landbruget til at føle sig forarget derover? Jeg tror det egentlig ikke, og det af den Grund, at Paastanden i og for sig er rigtig, og vel at mærke i og for sig kan være rigtig, uden at der derfor behøver at være noget som helst at laste hverken hos Skatteyderne eller de Ligningsmyndigheder, der besørge Skatte-ligningen paa Landet. Forholdet er jo nemlig dette, at en vis Indtægt paa Landet rækker langt videre end den tilsvarende Indtægt i Byen. Det kommer ogsaa til Orde ved de forskellige Fradrag, som Loven hjemler Adgang til at gøre. Ved de allermindste Indkomster er det muligt, at disse Fradrag netop opveje Forskellen, men jeg er tilbøjelig til at tro, at naar vi komme højere op, vil Forskellen i Fradragene ikke opveje den betydelige Forskel, der er i Henseende til den Levofod, der kan etableres af en vis Indkomst henholdsvis ude paa Landet og inde i Byen. Det finder sin nærliggende Forklaring i den Omstændighed, at for det første Huslejen er langt lavere paa Landet end i Byen og maa ifølge Forholdenes Natur være det. Det finder yderligere sin Forklaring derved, at Landmanden ganske naturligt er henvist til at regne de Forbrugsartikler, som hans Landbrug yder ham: Kød, Flæsk, Æg, Kartofler, Havesager, til Dels ogsaa Brød og Øl o. s. v., til en gros Salgspriser eller til Produktionspriser, medens Byboerne ere henviste til at maatte regne med Detailpriser, der i visse Tilfælde maaske ligge dobbelt saa højt som Produktionspriserne eller en gros Priserne ude paa Landet. Tage vi Beklædningskontoen, er Forholdet ogsaa dette, at Byboerne paa den Konto maa anvende meget mere end Landboerne, ordinært i hvert Tilfælde, og det samme gælder Folkehødet, hvor man paa Landet har Adgang til at dele Tyendets Arbejdsevne henholdsvis i Husførelsens og Landbrugets Tjeneste.

Alt dette forklarer, at man paa Landet kommer til at regne med langt lavere Beløb for, hvad der saaledes indgaar i den daglige Husførelse.

Der er dem, der ville paastaa, at man i saa Henseende er kommen for langt ned. Det Spørgsmaal skal jeg ikke fordybe mig i, men vise et Eksempel, der skitserer, hvorledes sidestillet Skatteevne eller Skattepligt henholdsvis i By og paa Land kan forme sig. Jeg tager som Eksempel i saa Henseende en københavnsk Familie bestaaende af Mand, Hustru og 3 Børn med en Indtægt af 3,200 Kr., netop svarende til, hvad en Landbohøjskoleprofessor paa yngst Gage har at leve af. Han vil ifølge Loven være berettiget til foruden Fradrag for Skatten at fradrage 800 Kr. for sig selv og 300 Kr. for Børnene, i alt 1,100 Kr. Der bliver altsaa 2,100 Kr. tilbage. Tage vi en med ham sidestillet Landbruger, kan han fradrage for sig selv 600 Kr. og for 3 Børn 70 Kr. for hvert. Det bliver i alt 810 Kr. Ligningsmyndighederne regne kun med halve Hundreder Kroner og med en Indtægt 2,950 Kr., vil ogsaa han have en skattepligtig Indtægt af 2,100 Kr., stadig bortset fra de Fradrag, der maa gøres for den svarede Skat, som jeg regner ens for dem begge, idet Landbrugeren har nogen Formueskat, som vi straks skulle faa at se. Saa bliver Spørgsmaalet: Hvorledes stiller Levofoden sig for disse? Lad os i saa Henseende opløse Landmandens Indkomst i dens enkelte Bestanddele, saaledes som de beregnes til Forbrug. Man har nemlig Adgang dertil, idet der foreligger Skatte-ligningsskalaer, hvor en saadan Indkomst er fuldstændig specificeret. Jeg tager her en Skatteligningsskala, saaledes som den er tilvejebragt af et Skatteraad for en af vort Lands Skattekrede. Sagen er da simplificeret saaledes, at man regner, at det Udbytte, som Arbejdet med en vis Bedrift giver, svarer netop til Brugers normale Forbrug. Det vil atter sige, at en Landejendom til en Værdi af 10,000 Kr. er beregnet til at skulle give et Arbejdsvederlag af 722 Kr., netop svarende til Familiens Forbrug; til en Ejendom til en Værdi af 20,000 Kr. svarer et Vederlag af 1,007 Kr.; for en Ejendom til 30,000 Kr. et Udbytte af 1,283 Kr., en Ejendom til 40,000 Kr. 1,568 Kr. i Udbytte, og en Bedrift til en Værdi af 50,000 Kr. skal give et Arbejdsudbytte af 1,853 Kr. Nu skulde vi imidlertid have en Landbruger med en Indtægt af 2,950 Kr. For at faa dette, maa man antage, at den Landbruger, der driver en Bedrift til en Værdi af 50,000 Kr.,